

Autyzm: Zrozumieć, Szanować, Akceptować

Podróż ku głębszemu zrozumieniu neuroodmienności i różnorodności
ludzkiego doświadczenia.

Początki Zrozumienia: Kto Opisał Autyzm?

1

1943

Leo Kanner po raz pierwszy opisuje grupę dzieci jako "autystyczne", zwracając uwagę na izolację społeczną i potrzebę niezmienności.

2

1944

Hans Asperger niezależnie opisuje podobne trudności u dzieci, używając tego samego terminu i zwracając uwagę na komunikację.

Czym Jest Autyzm? To Nie Choroba, To Inny Sposób Funkcjonowania

Całościowe zaburzenie rozwoju

Autyzm to całościowe zaburzenie rozwoju, wpływające na sposób pracy mózgu i procesy poznawcze.

Trwała cecha

Nie jest to choroba, którą można "wyleczyć", ale cecha towarzysząca osobie przez całe życie.

📄 **Fakt:** Chłopcy są diagnozowani 3-4 razy częściej, ale kobiety często lepiej maskują objawy.

Spektrum Autyzmu: Kolorowa Różnorodność

Autyzm to **spektrum**, co oznacza ogromną różnorodność w objawach i ich nasileniu.

Komunikacja

Od całkowitego braku mowy werbalnej do płynnej komunikacji z nietypowymi wzorcami.

Interakcje społeczne

Różny poziom rozumienia społecznego kontekstu i budowania relacji z innymi.

Reakcje zmysłowe

Nadwrażliwość lub niedowrażliwość na bodźce wizualne, dźwiękowe, dotykowe i inne.

Sztywność zachowań

Potrzeba rutyny, przewidywalności i trudności w radzeniu sobie z zmianami.

Nie każda osoba z autyzmem ma wszystkie cechy - każda jest wyjątkowa i unikalna.

Jak Osoby w Spektrum Postrzegają Świat?

Różne odbieranie bodźców

Nadwrażliwość lub niedowrażliwość na dźwięki, światło, dotyk, smak czy zapach. Świadomość może być zbyt intensywna lub niewystarczająca.

Trudności w komunikacji

Niektóre osoby nie używają mowy werbalnej, komunikują się gestami, obrazami lub powtarzają słowa. Rozumienie metafor i języka ciała może być wyzwaniem.

Rutynowe czynności

Potrzeba przewidywalności i trudności z nagłymi zmianami. Rutyna daje poczucie bezpieczeństwa i kontroli.

Różnorodność jest piękna. Każda osoba w spektrum jest unikalna i zasługuje na szacunek.

Sygnały Wczesnego Rozwoju: Na Co Zwrócić Uwagę?

Brak gaworzenia lub uboga mimika

Niemowlęta mogą nie gaworzyć, nie uśmiechać się spontanicznie lub mieć ograniczoną gestykulację.

Trudności kontaktu wzrokowego

Brak lub niewielki kontakt wzrokowy, brak reakcji na imię, unikanie spojrzenia.

Powtarzalne zachowania

Nadmierne wpatrywanie się w jeden punkt, powtarzalne zabawy, stereotypowe ruchy (np. machanie rękami).

Reakcje na dotyk

Niechęć do dotyku, objaściania lub nadmierna wrażliwość na tekstury ubrań i innych materiałów.

Statystyki, Które Warto Znać

1/100

Diagnoza u
dzieci

Na 100 dzieci
diagnozuje się autyzm
na świecie

400K

Osoby w Polsce
W Polsce żyje około 400
tysięcy osób w
spektrum autyzmu

4x

Częstotliwość u
chłopców
Autyzm występuje 4
razy częściej u
chłopców niż u
dziewczynek

Jak Możemy Wspierać Osoby z Autyzmem?

Poznaj

Zdobytaj wiedzę o autyzmie i jego objawach

Zrozum

Przyjmij inny sposób funkcjonowania

Nie oceniaj

Akceptuj bez sądu i przesądów

Akceptuj

Traktuj z szacunkiem i cierpliwością

Bądź cierpliwy

W komunikacji daj czas na przetworzenie informacji i odpowiedź.
Nie wymuszaj kontaktu wzrokowego.

Szanuj rutynę

Przewidywalność daje bezpieczeństwo. Przygotuj osobę na zmiany z wyprzedzeniem.

Razem Twórzmy Przyjazny Świat!

2 kwietnia

Obchodzimy Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, podnosząc świadomość i akceptację.

Zaświeć na niebiesko!

Dołącz do globalnej akcji jako symbol solidarności z osobami w spektrum autyzmu.

Zrozumienie i akceptacja to klucz do integracji osób w spektrum autyzmu.